

Keetje Leman

Meppelerweg 46, Balkbrug

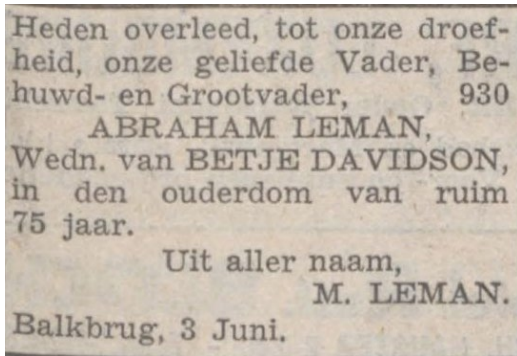
De steen op dit adres is geadopteerd door OBS Oud-Avereest.

Keetje Leman

03-10-1902, Avereest

24-09-1943, Auschwitz

Begin vorige eeuw woonde koopman Abraham Leman met zijn vrouw Betje Davidson aan de Meppelerweg 46 in Balkbrug (dat adres stond destijds bekend als I 51). Abraham overleed in 1939. Zijn vrouw Betje in 1933. Ze werden begraven op de Joodse begraafplaats aan de Mulderij.

Van hun 9 kinderen overleden er drie op jonge leeftijd en woonden er aan het begin van de oorlog nog 3 in Balkbrug. Keetje Leman woonde in het ouderlijk huis. Daarnaast op nummer 44 woonde haar broer Mozes (10-03-1898), die schilder was, met zijn vrouw en dochttertje. Aan de Meppelerweg 11 was de manufacturenwinkel/woonhuis van

Isaac Leman, de oudere broer van Keetje en Mozes.

Keetje Leman was naaister van beroep en dat was waarschijnlijk de reden dat ze eerst nog was vrijgesteld van deportatie toen in oktober 1942 de Joodse inwoners van Avereest werden weggevoerd. Personen met beroepen die belangrijk waren voor de Duitse oorlogsindustrie kregen een zogenaamde *Sperre*. Mensen die bijvoorbeeld uniformen konden naaien vielen in de categorie *Kriegswichtig* (van belang voor de Duitse oorlogsindustrie).

Begin april 1943 werd bekendgemaakt dat er met ingang van 10 april geen Joden meer mochten wonen in alle provincies met uitzondering van Noord- en Zuid-Holland en Utrecht. De Joden die zich nog wel in de andere provincies bevonden moesten naar kamp Vught. Keetje Leman moest op 9 april 1943 met andere nog aanwezige Joden uit de omgeving naar het nog relatief nieuwe kamp in de buurt van Den Bosch. Ze kreeg er gevangenennummer 1336 zoals op haar registratiekaart is te lezen.

Naam	Voornamen	Geboortedag	Geboortemaand	Geboortear	Outbond no.:
Leman	Keetje			1902	1336
Avereest	Avereest	3	Oct	1902	
Balkbrug I 51					
Aanteekeningen		Dag	Maand	Jaar	
naar Vught		9	April	1943	
naar W'boek		16	Sept	1943	
naaister					

KL. HERZOGENBUSCH (VUGHT)		T/D-Nr.	
LEMAN		Keetje	
Name		Voorname	
3.10.1902	Avereest	1336	
Geb.-Datum	Geb.-Ort	Häftl.Nr.	
Häftl.Pers.Karte	☒	Dokumente:	1
	☐	Inf.Karten:	
	☐	Bemerkungen:	
	☐		
	☐		
	☐		
	☐		
	☐		
Umschlag-Nr.:			

Joodse gevangenen konden in de verschillende werkplaatsen van het kamp tewerkgesteld worden en het lijkt waarschijnlijk dat Keetje in Vught in de textielwerkplaats heeft gewerkt. Als beroep op haar kampkaart staat immers ook weer *naaister* genoteerd. Kamp Vught had een confectieatelier, een bontatelier en een lompensorteerderij waar vele honderden Joodse gevangenen kortere of langere tijd tewerkgesteld waren. In september en oktober 1943 werden, op de Joden die in de diamantindustrie en zij die voor Philips werkten na, allen van Vught naar Westerbork overgebracht.

Keetje vertrok op donderdag 16 september 1943 en werd de dag erna ingeschreven in kamp Westerbork waar ze een plek kreeg in barak 62. Kampgevangene Philip Mechanicus schreef op 17 september in zijn dagboek:

Vannacht zijn driehonderd zestien Joden uit Vught aangekomen, waaronder allen, die nog aan de Moerdijk werkzaam waren. Geen enkele hunner had een winterjas bij zich: afgenomen. Verscheidenen hadden letterlijk geen onderkleding, geen hemd, geen broek, geen sokken. Honderdtwintig S-gevallen uit het concentratiekamp. De mensen zijn uitgehongerd. Brood moest voor hen worden ingezameld.

Voor Keetje, die behoorde tot de groep die Philip Mechanicus beschreef, was het verblijf in Westerbork maar kort. De hele groep die uit Vught was aangekomen, aangevuld met honderden anderen, werd op 21 september 1943 gedeporteerd naar Auschwitz. Direct bij aankomst in Auschwitz op 24 september 1943 is Keetje Leman vermoord. Ze was 40 jaar.